

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

การวิเคราะห์โรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา
ในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2559

จันทร์นภา ศรีกุลกิจ

งานวิจัยสถาบันฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559

คำนำ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โรงเรียนในเขตการให้บริการวิชา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีสภาพความพร้อมผ่านเกณฑ์ตามประกาศคุรุสภา เรื่อง คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน และโรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมผ่านเกณฑ์ตามประกาศคุรุสภา ที่มีความต้องการรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละสาขาวิชา ประจำปีการศึกษา 2559 ซึ่งนำไปสู่ระบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา ในการจัดนักศึกษาได้เหมาะสมต่อไป

นางจันทร์นภา ศรีกุลกิจ

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์โรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา ในการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพความพร้อมของโรงเรียนในเขตการให้บริการวิชาการของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศคุรุสภา และความต้องการในการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละสาขาวิชา ประจำปีการศึกษา 2559 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในเขตการให้บริการวิชาการของคณะครุศาสตร์ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย จำนวน 128 แห่ง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพด้วยแบบสำรวจความต้องการการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา และสถิติพื้นฐาน ความถี่ ร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการสำรวจโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นในเขตบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 128 โรงเรียน มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 76 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 35 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 12 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 5 โรงเรียน ผลจากการสำรวจโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตาม ประกาศคุรุสภาทุกด้าน มีจำนวน 126 โรงเรียน และไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์คุรุสภา จำนวน 2 โรงเรียน เนื่องจา ไม่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

2. ผลการสำรวจความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนมีความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรวมทุกสาขาวิชาจำนวน 1,245 คน ซึ่งเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 สามารถเรียงลำดับความต้องการในสาขาวิชาสาขาวิชาภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 14.94 ลำดับที่ 2 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 14.69 ลำดับที่ 3 สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ทั่วไป จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 13.81 สาขาวิชาที่มีความต้องการรับนักศึกษาน้อยที่สุด สาขาวิชาดนตรีศึกษา จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 9.16

ข้อมูลดังกล่าวสามารถเป็นฐานข้อมูลสำหรับบุคลากรของคณะครุศาสตร์ที่ผู้รับผิดชอบด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของแต่ละสาขาวิชา ในการจัดนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พร้อมทั้ง เป็นฐานข้อมูลในการรับสมัครนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาที่โรงเรียนมีความต้องการครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะ 1) ควรส่งเสริมการสำรวจโรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา ด้านคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับการปฏิบัติการสอน การรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในแต่ละ

สาขาวิชาทุกปีการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามองค์ประกอบของมาตรฐานและเกณฑ์การรับรองปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) 2) ควรจัดทำคู่มือคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับการปฏิบัติการสอน ที่เป็นไปตามประกาศของคุรุสภา เพื่อเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์โรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา ในการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559” เกิดขึ้น และสำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ทางด้านทุนสนับสนุนการวิจัยจาก กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ผู้บริหาร หัวหน้าสำนักงานคณบดี คณะครุศาสตร์ อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่า มาให้ข้อมูล แนะนำแนวทางในการศึกษาหาข้อมูล เสนอแนวคิดต่างๆ พร้อมให้กำลังใจ ติดตามความก้าวหน้าในงานวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ประสานงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ ผู้วิจัยได้ข้อมูลในครั้งนี้

จันทร์นภา ศรีกุลกิจ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามที่ใช้ในการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	5
เกณฑ์ครูสภาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	6
แนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน	14
3 วิธีดำเนินการวิจัย	18
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประเด็นที่ศึกษา แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบบันทึกข้อมูล	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้	18
4 ผลการวิจัย	19
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	19
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	23
สรุปผลการวิจัย	23
อภิปรายผล	23
ข้อเสนอแนะ	25
เอกสารอ้างอิง	26
ภาคผนวก ก	28
ภาคผนวก ข	31

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก ค	
ประวัติผู้วิจัย	36
	43

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่		
ตารางที่ 1	จำนวน และร้อยละของโรงเรียนที่ตอบแบบสำรวจความพร้อมในการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศครุสภา	19
ตารางที่ 2	จำนวน และร้อยละของโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามเกณฑ์ประกาศครุสภา	20
ตารางที่ 3	จำนวนโรงเรียนที่มีความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 แยกตามสาขาวิชา	21

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การผลิตครูเพื่อให้ได้ครูที่ดี มีคุณภาพและมีวิญญานของความเป็นครูนั้น ถ้าจะศึกษาหาความรู้ภาคทฤษฎีแต่เพียงอย่างเดียวคงจะเป็นไปไม่ได้ จำเป็นต้องมีการฝึกภาคปฏิบัติให้มากเพียงพอ จนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างดี มีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการทำงาน อันจะนำไปสู่ความรัก ความศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติเปรียบเสมือนหัวใจของการผลิตครู เป็นประสบการณ์ที่จำเป็นและสำคัญยิ่งเพราะเป็นช่วงสำคัญที่นักศึกษาครูจะได้ตรวจสอบตนเอง โดยนำทฤษฎีที่ได้จากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ไปประยุกต์สู่ภาคปฏิบัติได้เหมาะสมมากน้อยเพียงใด เป็นโอกาสสำคัญที่นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ภายใต้การแนะนำของครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ ได้รู้จักเด็กนักเรียน ได้ฝึกการทำงานร่วมกับเพื่อน นักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนและชุมชน ได้ฝึกความรับผิดชอบ ความอดทน ความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ยังเป็นการเปิดโอกาสให้สถาบันได้นำความรู้และเทคนิคใหม่ๆ ไปเผยแพร่แก่ชุมชน ขณะเดียวกันก็นำข้อมูลต่างๆ จากโรงเรียนนำมาปรับปรุงและพัฒนาการผลิตครู จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู อาจารย์ รวมถึงประชาชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ด้วย (พวงทอง ไสยวรรณ, ม.ป.ป., หน้า 2-3)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา (Internship) มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของชุดวิชา โดยเป็นการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ในสถานการณ์จริงโดยใช้สถานศึกษาเป็นแหล่ง ฝึกการปฏิบัติงานจริง โดยมีจุดเน้นที่นำหลักการทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติภายใต้การผ่านการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ (คณะครุศาสตร์, คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชุดวิชา “การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา” (2558, หน้า 1)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชุดวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1-2 ได้ปฏิบัติตามเกณฑ์ประกาศคุรุสภา ลงวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ได้กล่าวไว้

1. โรงเรียนได้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
2. ครูพี่เลี้ยงมีคุณวุฒิจบปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี ตรงตามสาขาวิชาหรือมีประสบการณ์ในการสอนในสาขาวิชา 1 คน ต่อนักศึกษา 1 คน ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีคุณลักษณะและเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู
3. มีชั่วโมงสอนตามวิชาเอกไม่น้อยกว่า 8 คาบ และไม่เกิน 12 คาบ ต่อสัปดาห์
4. สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา 1 คน ต่อ 1 ห้องเรียน

เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของคุรุสภาที่กำหนดไว้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้จัดทำประกาศ เรื่อง แนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน (Internship) ลงวันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2557

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จัดการจัดการเรียนการสอนประสบการณ์ภาคสนามรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน 1,2 และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1, 2 เป็นระยะเวลา 1 ปี

ภายใต้การนิเทศร่วมระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามกับสถานศึกษาที่เป็นเครือข่าย ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ในปีการศึกษา 2559 มีนักศึกษาชั้นปีที่ 5 (รหัส 55) จำนวน 8 หลักสูตรสาขาวิชา คือ การศึกษาปฐมวัย ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป สังคมศึกษา ดนตรีศึกษา และพลศึกษา รวมนักศึกษาจำนวน 349 คน

จากความจำเป็นของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ซึ่งมีโครงสร้างรายวิชาภาคสนาม จำนวน 4 ชุดวิชา ซึ่งในชุดวิชา “การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา” (Internship) ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ในโรงเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศครุสภากำหนดไว้ดังที่กล่าวข้างต้น ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าโรงเรียน ในเขตการให้บริการวิชาการคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัด สุโขทัย ที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศครุสภามีจำนวนเท่าไร และโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศครุสภามีความ ต้องการรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในแต่ละสาขาวิชาจำนวนเท่าไร ซึ่งสารสนเทศที่ได้จะเป็น ประโยชน์สำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา ในการจัด นักศึกษาได้เหมาะสมต่อไป

2. คำถามที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนใดบ้างในเขตการให้บริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มี สภาพความพร้อมผ่านเกณฑ์ตามประกาศครุสภา และโรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมผ่านเกณฑ์ตามประกาศครุสภา มีความต้องการรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูแต่ละสาขาวิชาจำนวนเท่าไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพความพร้อมของโรงเรียนในเขตการให้บริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศครุสภา
2. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ในแต่ละสาขาวิชา ของโรงเรียนในเขตการให้บริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีสภาพความพร้อมผ่านเกณฑ์ของครุสภา ปีการศึกษา 2559

4. ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์สภาพโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู และสภาพการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ปีการศึกษา 2559

4.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในจังหวัด พิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย ที่เป็นโรงเรียนในเขตการบริการวิชาการคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 128 โรงเรียน โดยใช้แบบสำรวจความต้องการ การรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ปีการศึกษา 2559

4.2 ขอบเขตด้านประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

- 4.2.1 โรงเรียนในเขตการให้บริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีสภาพความพร้อมผ่านเกณฑ์ครุสภา
- 4.2.2 ความต้องการของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ครุสภา ในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่ละสาขาวิชา

4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ปีการศึกษา 2559

5. ข้อจำกัดของการวิจัย (ถ้ามี)

-

6. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนในเขตบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย ที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 128 โรงเรียน

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 5 (รหัส 55) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สภาพความพร้อม หมายถึง โรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของครุสภา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือ

1. โรงเรียนได้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
2. ครูที่เลี้ยงมีคุณวุฒิจบปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี ตรงตามสาขาวิชาหรือมีประสบการณ์ในการสอนในสาขาวิชา 1 คน ต่อนักศึกษา 1 คน ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีคุณลักษณะและเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู
3. มีชั่วโมงสอนตามวิชาเอกไม่น้อยกว่า 8 คาบ และไม่เกิน 12 คาบ ต่อสัปดาห์
4. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ประจำห้องเรียน 1 คน ต่อ 1 ห้องเรียน

ความต้องการ หมายถึง โรงเรียนในเขตการให้บริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีความประสงค์ในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่ละสาขาวิชา ในปีการศึกษา 2559

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ได้ทราบเกี่ยวกับโรงเรียนในเขตการให้บริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีสภาพความพร้อมผ่านเกณฑ์ตามประกาศครุสภา และทราบความต้องการของโรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมผ่านเกณฑ์ตามประกาศครุสภาในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559 เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับบุคลากรของคณะครุศาสตร์ที่ผู้รับผิดชอบด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ของแต่ละสาขาวิชา ในการจัดนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในแต่ละโรงเรียนได้เหมาะสม รวมทั้ง
การบริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชุดวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์โรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา ในการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. เกณฑ์คุรุสภาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
3. แนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน

แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 52 กำหนดให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู ให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็ง ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดการผลิตครูเป็นภารกิจหนึ่งที่เด่นชัดและดำเนินการผลิตครูมายาวนาน ได้ตระหนักในความสำคัญของคุณภาพบัณฑิตครูที่ผลิตขึ้น ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาแห่งชาติให้บรรลุเป้าหมาย มีนโยบายในการคัดสรรนักศึกษาครูที่ดี มีเกณฑ์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และต้องประสานความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น วัด ชุมชน โรงเรียน เป็นต้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การเสริมประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งต้องจัดให้ต่อเนื่อง สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย อาจารย์ผู้สอนจะต้องเป็นแม่แบบให้กับนักศึกษา และต้องสอดแทรกจิตวิญญาณความเป็นครูในขณะที่สอนทุกรายวิชา (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2544 : ก - ข)

การผลิตครูเพื่อให้ได้ครูที่ดี มีคุณภาพและมีวิญญานของความเป็นครูนั้น ถ้าจะศึกษาหาความรู้ภาคทฤษฎีแต่เพียงอย่างเดียวคงจะเป็นไปไม่ได้ จำเป็นต้องมีการฝึกภาคปฏิบัติให้มากเพียงพอ จนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างดี มีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการทำงาน อันจะนำไปสู่ความรัก ความศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติเปรียบเสมือนหัวใจของการผลิตครู เป็นประสบการณ์ที่จำเป็นและสำคัญยิ่งเพราะเป็นช่วงสำคัญที่นักศึกษาครูจะได้ตรวจสอบตนเอง โดยนำทฤษฎีที่ได้จากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ไปประยุกต์สู่ภาคปฏิบัติได้เหมาะสมมากน้อยเพียงใด เป็นโอกาสสำคัญที่นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ภายใต้การแนะนำของครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ ได้รู้จักเด็กนักเรียน ได้ฝึกการทำงานร่วมกับเพื่อน นักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนและชุมชน ได้ฝึกความรับผิดชอบ ความอดทน ความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ยังเป็นการเปิดโอกาสให้สถาบันได้นำความรู้และเทคนิคใหม่ๆ ไปเผยแพร่แก่ชุมชน ขณะเดียวกันก็นำข้อมูลต่างๆ จากโรงเรียนนำมาปรับปรุงและพัฒนาการผลิตครู จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู อาจารย์

รวมถึงประชาชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ด้วย (พวงทอง ไสยวรรณ, เอกสารการสอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู, ม.ป.ป., หน้า 2-3)

ดร.พรรณราย เทียมทัน และผศ.ดร.อนูวัติ คุณแก้ว (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า การฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ มีความจำเป็นและความสำคัญเป็นอย่างมากต่อนักศึกษา เพราะจำทำให้ นักศึกษา ประสบการณ์จริงจากการฝึกงาน มีความเข้าใจในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนมากขึ้น

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการฝึก ภาควิชาปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนักศึกษาครูให้เป็นผู้ที่มีความรัก ความศรัทธาต่ออาชีพครู และมีความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู กระบวนการ ภาควิชาปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การผลิตครูที่มีคุณภาพที่พึงประสงค์ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครูอย่างจริงจัง เพราะหน่วยงานผู้ใช้ครูคือสถานที่ฝึกปฏิบัติ เป็นแหล่ง ต้นแบบที่จะให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ควบคู่กับการเรียนรู้ภาคทฤษฎีจากมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ขั้นตอน (มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2559). คู่มือสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2559. ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. หน้า 3)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าจะใน สาขาวิชาชีพใดก็ตาม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมให้นักศึกษา ได้รับประสบการณ์ตรงใน การทำงาน เป็นการเรียนรู้ สถานการณ์และสภาพการณ์ที่เป็นจริงของการทำงานอีกทั้งเป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ไปทดลองใช้เพื่อเป็นการตอกย้ำให้เกิดความชัดเจน เห็นจริง ในองค์ความรู้ที่ได้รับ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับ นักศึกษาในการเตรียมความพร้อม ในพฤติกรรมทุก ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของคุณภาพ สติปัญญา เจตคติที่ ถูกต้องเหมาะสม เพื่อที่จะออกไปดำเนินชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อสังคม ในที่สุด (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, <http://www.mpec.cmru.ac.th/general๑.php> (๒ April ๒๕๕๕)

เกณฑ์ครุสภาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

มาตรฐานคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

คณะกรรมการครุสภา (สำนักงานเลขาธิการครุสภา สำนักมาตรฐานวิชาชีพกลุ่มมาตรฐานและ จรรยาบรรณวิชาชีพ, 2550) ได้กำหนดคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการไว้ 2 ด้าน คือ มาตรฐาน ด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. มาตรฐานด้านกระบวนการ ประกอบด้วยมาตรฐานและตัวบ่งชี้การพิจารณา ดังต่อไปนี้

1.1 สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

1) สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้างการบริหาร และระบบการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ

2) สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์

3) สถานศึกษามีการบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม

4) สถานศึกษามีการตรวจสอบและถ่วงดุล

1.2 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
- 2) สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

1.3 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย
- 2) มีระบบป้องกันให้สถานศึกษาปลอดสารพิษ สิ่งเสพติด อาชญากรรม และอบายมุข
- 3) สถานศึกษามีสาธารณูปโภคที่ดี
- 4) สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรอย่างเพียงพอ และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.4 สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ครูตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) สถานศึกษาจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชา หรือความถนัด หรือความรู้ความสามารถ
- 2) ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับเรื่องที่ใช้สอนหรือปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง
- 3) สถานศึกษาส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

1.5 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

- 1) สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
- 2) สถานศึกษามีการจัดแนวการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมให้สามารถเชื่อมโยงแก้ปัญหาท้องถิ่นได้ และนำไปปฏิบัติได้จริง

1.6 สถานศึกษาจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- 2) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

3) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

4) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร และแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียน กับความจริงของชีวิต รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคมร่วมกับผู้อื่น

5) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

6) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา

7) สถานศึกษามีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

8) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักสถานศึกษา

2. มาตรฐานด้านปัจจัย ประกอบด้วยมาตรฐานและตัวบ่งชี้การพิจารณา ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้บริหารอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 2) ผู้บริหารมีความเมตตากรุณา มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม และซื่อสัตย์
- 3) ผู้บริหารมีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข และสิ่งเสพติด

2.2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
- 2) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง
- 3) ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย
- 4) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและหลักการบริหารจัดการ

2.3 ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรม และจริยธรรม โดยพิจารณาจาก ตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

- 1) ครูมีความเอื้ออาทร เข้าใจ และเอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอและเท่าเทียมกัน
- 2) ครูมีมนุษยสัมพันธ์ ควบคุมอารมณ์ได้ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 3) ครูมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา และอุทิศตนให้กับการพัฒนาผู้เรียน
- 4) ครูวางตนเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความประพฤติ บุคลิกภาพ
- 5) ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
- 6) ครูศึกษาหาความรู้ และพัฒนาการสอนอยู่เสมอ

2.4 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) ครูมีเป้าหมายของการจัดการศึกษา และเป้าหมายหลักสูตร
- 2) ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4
- 4) ครูสามารถประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงและอิงพัฒนาการของผู้เรียน มีการประเมินเพื่อวินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อย การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน
- 5) ครูนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับการเรียนและเปลี่ยนแปลงการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

2.5 ครูมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) ครูมีนิสัยรักการแสวงหาความรู้และข่าวสารข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน
- 2) ครูมีความสามารถในการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
- 3) ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ได้

2.6 ครูมีวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

- 1) ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 2) ครูที่สอนตรงตามวิชาเอก โท
- 3) ครูได้สอนตรงกับความถนัด
- 4) ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนปีละไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง

2.7 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
- 2) สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

2.8 สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ

- 1) สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ
- 2) สถานศึกษามีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน

2.9 สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

- 1) สถานศึกษามีการกำหนดแผนเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแผนพัฒนา
- 2) สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 3) สถานศึกษามีระบบการดูแล นิเทศ และประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- 4) สถานศึกษาจัด และส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- 5) สถานศึกษากำหนดงานให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเหมาะสมและตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์
- 6) สถานศึกษามีการกำหนดแผนกลยุทธ์จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นแผนแม่บทการพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู
- 7) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน
- 8) สถานศึกษาจัดกิจกรรมในท้องถิ่นที่ให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เข้าร่วมเพื่อรู้จักบุคคลสำคัญและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น
- 9) สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการที่จำเป็นแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 10) สถานศึกษาสามารถจัดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้ออนไลน์ การพัฒนานักเรียน และกิจกรรมพัฒนานักศึกษาอื่น ๆ

2.10 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 2) ผู้บริหารมีการวางแผนบริหารจัดการเกี่ยวกับการเป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 3) ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครู และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.11 ครูมีความสามารถในการเป็นครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1) ครูรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 2) ครูมีทักษะและเทคนิคในการนิเทศแบบกัลยาณมิตร
- 3) ครูครองตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณครู และการเป็นครูมืออาชีพ
- 4) ครูมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การรับรองปริญญา และประกาศนียบัตรทางการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9(7) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ประกอบกับมติคณะกรรมการคุรุสภาในการประชุมครั้งที่ 16/2556 วันที่ 19 ธันวาคม 2556 คุรุสภาได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับรองปริญญา และประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพจากเดิมโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 14 มีนาคม 2557

การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษา เป็นการคัดกรองผู้ที่ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้มีความรู้ ทักษะวิชาชีพและประสบการณ์ที่เพียงพอและพร้อมสำหรับการประกอบวิชาชีพ สามารถเป็นหลักประกันคุณภาพให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา คือ ผู้ปกครอง เยาวชน และสังคมได้ คุรุสภาให้การรับรองปริญญา และประกาศนียบัตรทางการศึกษา ดังนี้

1. ด้านวิชาชีพครู ได้แก่
  - 1.1 ปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี
  - 1.2 ปริญญาตรีควบโท 6 ปี
  - 1.3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต
  - 1.4 ปริญญาโท
  - 1.5 ปริญญาโท
  - 1.6 ปริญญาโทควบเอก
2. ด้านวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้บริหารการศึกษา ได้แก่
  - 2.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต
  - 2.2 ปริญญาโท
  - 2.3 ปริญญาโทควบเอก
  - 2.4 ปริญญาเอก

มาตรฐานและเกณฑ์ในการรับรอง

ในการประเมินเพื่อการรับรองปริญญา/ประกาศนียบัตรทางการศึกษา พิจารณาจากมาตรฐาน 3 ด้าน
ดังนี้

1. มาตรฐานหลักสูตร

1.1 โครงสร้างของหลักสูตร (วิชาชีพครู)

ปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
- หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต (วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต)
- หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ปริญญาตรีควบโท 6 ปี จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

- หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 132 หน่วยกิต (วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 86 หน่วยกิต)
- หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต

- รายวิชา ไม่น้อยกว่า 27 หน่วยกิต
- ปฏิบัติการสอน ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ปริญญาโท 2 ปี จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

- รายวิชา ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

ปริญญาโทควบเอก 4 ปี จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต

- รายวิชา ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

ปริญญาเอก 3 ปี จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 69 หน่วยกิต

- รายวิชา ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

1.2 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วย สาระความรู้และสมรรถนะในเรื่อง ความเป็นครู ปรัชญา การศึกษา ภาษาและวัฒนธรรม จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตร การจัดการความรู้และการจัดการชั้นเรียน การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย ทักษะการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

1.3 การพัฒนาหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร มีดังนี้

- มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
- มีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มาจากผู้เกี่ยวข้องทางด้านวิชาชีพครูและวิชา

เนื้อหา

- มีการวิเคราะห์หลักสูตรจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- คุณสมบัติของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร มีดังนี้
- มีคุณวุฒิตรงตามสาขา และวิชาเอก
- มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

- (1) มีนโยบายในการพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร
- (2) มีแผนงานที่ชัดเจนในการพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร

2. มาตรฐานการผลิต

2.1 กระบวนการคัดเลือกนิสิต นักศึกษา มีการกำหนดคุณสมบัติ และเกณฑ์การคัดเลือกนิสิต นักศึกษาที่เน้นการสรรหาผู้ที่มีความรู้ ความสามารถสูงเข้าศึกษา และมีการคัดเลือก หรือสอบคัดเลือก โดยการสอบข้อเขียนและ/หรือการสอบสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ

2.2 จำนวนนิสิต นักศึกษา รับนิสิต นักศึกษาตามแผนการรับที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และแผนความต้องการกำลังคนในวิชาชีพในระยะยาวโดยมีอัตราส่วนคณาจารย์ต่อนิสิต นักศึกษา 1 : 30 และหนึ่งห้องเรียน มีนิสิต นักศึกษา ไม่เกิน 30 คน

2.3 คณาจารย์ ได้แก่ คณาจารย์ประจำหลักสูตร คณาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์ผู้สอน รายวิชาชีพครู คณาจารย์นิเทศ (1 : 10) ผู้ควบคุมและผู้สอยวิทยานิพนธ์ (ป.โท – ป.เอก) และครูพี่เลี้ยง ผู้บริหาร พี่เลี้ยง

2.4 ทรัพยากรการเรียนรู้ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และสิ่งแวดล้อม

2.5 การบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน มีดังนี้

- การบริหารหลักสูตร ต้องมีคณะกรรมการฯ วางแผนและการประเมินการจัดการเรียนรู้ การพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร รายงานผลการปฏิบัติงาน กระบวนการประเมินและพัฒนา คณาจารย์

- การบริหารการเรียนการสอน มีประมวลรายวิชา สอนครบตามคำอธิบายรายวิชา ชั่วโมงสอน ครบตามที่กำหนดในจำนวนหน่วยกิตมีการประเมินการสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

- การจัดการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา การฝึกปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา การบริหาร การศึกษา สถานศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ มีครูพี่เลี้ยง/ผู้บริหารพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์

- การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู / ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา จะต้องมีการจัดการบริหารกิจกรรม มีกิจกรรมตลอดหลักสูตร กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของการเข้าร่วมกิจกรรม ประเมินผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีสมุดบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม และการเข้าร่วมกิจกรรมต้องใช้ประกอบพิจารณา อนุมัติการสำเร็จการศึกษา

2.6 การประกันคุณภาพการศึกษา ต้องมีคณะกรรมการรับผิดชอบ มีระบบและแผนการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพ และมีรายงานการประกันคุณภาพ

3. มาตรฐานบัณฑิต

3.1 ความรู้ ต้องเรียนครบตามบันทึกหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคุรุสภา และผ่านเกณฑ์การ ประเมินของสถาบันการผลิต

3.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี และมีรายงานผลการผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่คุรุสภากำหนด

3.3 การปฏิบัติตน ต้องปฏิบัติตนเหมาะสมกับความเป็นครูและผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา โดยสถาบันต้องมีผลรับรองความประพฤติของผู้สำเร็จการศึกษา

3.4 การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู/ความเป็นผู้นำ ต้องร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู ปีละไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรม ได้แก่ การปฏิบัติธรรม กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านคุณสมบัติของบุคคลที่รับผิดชอบ

1) อาจารย์ที่ปรึกษา

- มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ หรือการจัดทำหลักสูตร

2) อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครู

- มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน โดยมีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 10 ปี

3) อาจารย์นิเทศก์ (อาจารย์ของสถาบันผลิตครู)

- มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- มีทักษะการนิเทศ โดยมีประสบการณ์ในการนิเทศไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือมีประสบการณ์ในการสอน 3 ปี
- มีคุณลักษณะที่เป็นแบบอย่างที่ดี

4) ครูพี่เลี้ยง (ครูผู้สอนของสถานศึกษาที่นิสิต/นักศึกษาปฏิบัติการสอน)

- มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
- มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี
- มีคุณลักษณะของความเป็นครู

แนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน

การจัดการเรียนการสอนประสบการณ์ภาคสนาม ให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ปี ภายใต้การนิเทศร่วมระหว่างคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กับสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่คุรุสภากำหนด โดยเน้นการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ได้แก่

1. การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนตามวิชาเอก
2. การศึกษาผู้เรียนเป็นรายกรณี
3. การจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน
4. การทำวิจัยชั้นเรียน
5. การพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้
6. งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
7. งานบริการของโรงเรียน
8. งานธุรการในชั้นเรียน

9. งานพัฒนาชุมชน
10. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
11. งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 (หลักสูตร 5 ปี) ได้เปิดสอนจำนวน 8 หลักสูตรสาขาวิชา ดังนี้

1. หลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
2. หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย
3. หลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
4. หลักสูตรสาขาวิชาคณิตศาสตร์
5. หลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
6. หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา
7. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษา
8. หลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษา

รายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ดังนี้

คศ.ฝก.391 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูระหว่างเรียน 1 (Practicum I) 2(120)

คำอธิบายรายวิชา

เงื่อนไขรายวิชา : ไม่มี

การฝึกทักษะต่างๆ ต่อไปนี้ ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โดยผ่านการฝึกในห้องเรียนจริงและการสอนแบบจุลภาค การเสริมสร้างคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม การใฝ่รู้ใฝ่เรียน และการบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม

คศ.ฝก.491 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูระหว่างเรียน 2 (Practicum II) 2(120)

คำอธิบายรายวิชา

เงื่อนไขรายวิชา : ผ่านวิชา คศ.ฝก.391 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูระหว่างเรียน 1

วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (วิชาเอก) การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดทำแผนการเรียนรู้ วิเคราะห์ อภิปรายแผนการเรียนรู้ แล้วจึงนำมาทดลองใช้อย่างน้อย 2 สัปดาห์ ในสถานศึกษา ภายใต้การนิเทศของผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพครู และกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

คศ.ผก.492 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 (Internship I) 6(360)

คำอธิบายรายวิชา

เงื่อนไขรายวิชา : ผ่านวิชา คศ.ผก.491 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูระหว่างเรียน 2

การบูรณาการทางทฤษฎีและหลักการที่ได้เรียนมาในรายวิชาต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามระดับช่วงชั้นและกลุ่มสาระการเรียนรู้ และบันทึกผลการปฏิบัติงานของครูด้านต่างๆ ได้แก่ ครูประจำชั้น งานธุรการชั้นเรียน งานแนะแนว งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหา การพัฒนางานและการประเมินการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

คศ.ผก.591 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (Internship II) 6(360)

คำอธิบายรายวิชา

เงื่อนไขรายวิชา : ผ่านวิชา คศ.ผก.492 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1

ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาต่อเนื่องจากการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และนำปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนมาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะการวิจัยในชั้นเรียน วิเคราะห์รายงานผลการปฏิบัติในด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา (Internship) มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของชุดวิชา โดยเป็นการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ในสถานการณ์จริง โดยใช้สถานศึกษาเป็นแหล่ง ฝึกการปฏิบัติงานจริง โดยมีจุดเน้นที่นำหลักการทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติภายใต้การผ่านการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชุดวิชา “การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา” 2558, หน้า 1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.) ดังนี้

1. การเรียนรู้ในการบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินกิจการของสถานศึกษา
2. การเรียนรู้ธรรมชาติ การพัฒนาและการแก้ปัญหาของผู้เรียน
3. การเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน
4. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นเวลา 1 ปี โดยเน้นการปฏิบัติการสอน

ในกลุ่มสาระที่ตรงกับสาขาวิชา มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน บันทึกผลการเรียนรู้ ปัญหาของผู้เรียนมาวางแผนดำเนินการพัฒนาและรายงานผลการฝึกอย่างเป็นระบบ ตลอดจนนำมาทำวิจัยในชั้นเรียน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชุดวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1-2 ได้ปฏิบัติตามเกณฑ์ประกาศคุรุสภา ลงวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ได้กล่าวไว้คือ

1. โรงเรียนได้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
2. ครูที่เลี้ยงมีคุณวุฒิจบปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี ตรงตามสาขาวิชาหรือมีประสบการณ์ในการสอนในสาขาวิชา 1 คน ต่อนักศึกษา 1 คน ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีคุณลักษณะและเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู
3. มีชั่วโมงสอนตามวิชาเอกไม่น้อยกว่า 8 คาบ และไม่เกิน 12 คาบ ต่อสัปดาห์
4. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ประจำห้องเรียน 1 คน ต่อ 1 ห้องเรียน

เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของคุรุสภาที่กำหนดไว้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จัดทำประกาศ เรื่อง แนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน (Internship) ลงวันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2557 ได้ดังต่อไปนี้

1. แนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษา

- 1.1 นักศึกษาต้องเรียนครบทุกรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร จึงจะอนุญาตให้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้
- 1.2 นักศึกษาต้องผ่านกิจกรรมทุกกิจกรรม ทั้งระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย
- 1.3 นักศึกษาต้องร่วมประชุมพิจารณากับสาขาวิชาเพื่อเลือกโรงเรียนตามความเหมาะสม

2. แนวปฏิบัติสำหรับการเลือกโรงเรียน

- 2.1 โรงเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินจาก สมศ. รอบสุดท้าย
- 2.2 โรงเรียนต้องมีครูที่เลี้ยงเพื่อดูแลนักศึกษา ดังนี้
  - 2.2.1 ครูที่เลี้ยงมีคุณสมบัติตรงกับสาขาวิชาที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
  - 2.2.2 หากมีคุณสมบัติไม่ตรงสาขาวิชาที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครูที่เลี้ยงต้องมีประสบการณ์ในการสอนในรายวิชานั้นต่อเนื่องกัน อย่างน้อย 3 ปีขึ้นไป
- 2.3 โรงเรียนจะต้องอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการวิชาการของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย หากนอกเหนือจากนั้น การคัดเลือกโรงเรียนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 2.4 โรงเรียนจะต้องมีหนังสือตอบรับนักศึกษาเพื่อยืนยันการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3 แนวปฏิบัติสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน (Internship)

- 3.1 นักศึกษาจะต้องมีชั่วโมงสอนในวิชาเอกไม่น้อยกว่า 8-12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 3.2 นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ประจำห้องเรียน 1 คน ต่อ 1 ห้องเรียน
- 3.3 นักศึกษาต้องปฏิบัติตามคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กำหนด

จากความจำเป็นของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ซึ่งมีโครงสร้างรายวิชาภาคสนามจำนวน 4 ชุดวิชา คือการประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน ในปีการศึกษา 2559 นักศึกษาชั้นปีที่ 5 (รหัส 55) ต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 349 คน ในชุดวิชา “การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1” โดยต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศคุรุสภาที่กำหนดไว้ตั้งที่กล่าวข้างต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าโรงเรียนในเขตการให้บริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่ผ่านเกณฑ์คุรุสภาจำนวนเท่าไร และโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์คุรุสภา ที่มีความต้องการรับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละสาขาวิชาจำนวนเท่าไร ซึ่งสารสนเทศที่ได้จะเป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา ในการจัดนักศึกษาได้เหมาะสมต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในจังหวัด พิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย ที่เป็นโรงเรียนในเขตการบริการวิชาการคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 128 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสำรวจความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสำรวจโรงเรียนที่มีความพร้อม และความต้องการรับ นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศครุสภา
- 2) กำหนดประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์
- 3) สร้างแบบสำรวจโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศครุสภา และแบบสำรวจความต้องการรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 ตามสาขาวิชา
- 4) จัดทำแบบสรุปผล
- 5) ปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เกี่ยวกับโรงเรียนในเขตบริการวิชาการลงในข้อมูล ในแบบสำรวจโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศ ครุสภา และแบบสำรวจความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 ตามสาขาวิชา

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์โรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา ในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 โดยใช้แบบประเมินโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ที่เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศคุรุสภา และแบบสำรวจความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ปีการศึกษา 2559 ตามสาขาวิชา จำนวน 128 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 โรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูที่เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศคุรุสภา

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของโรงเรียนที่ตอบแบบสำรวจความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและจังหวัด

ขนาดของโรงเรียน	จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	คิดเป็นร้อยละ
ขนาดเล็ก (นักเรียน 1-500 คน)	พิษณุโลก	54	71.05
	สุโขทัย	22	28.95
	รวม	76	100
ขนาดกลาง (นักเรียน 501-1,500 คน)	พิษณุโลก	25	71.43
	สุโขทัย	10	28.57
	รวม	35	100
ขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,501-2,500 คน)	พิษณุโลก	5	41.67
	สุโขทัย	7	58.33
	รวม	12	100
ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,501 คนขึ้นไป)	พิษณุโลก	3	60
	สุโขทัย	2	40
	รวม	5	100
		รวมทั้งสิ้น	128

จากตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของโรงเรียนที่ตอบแบบสำรวจความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและจังหวัด จำนวน 128 โรงเรียน ซึ่งแยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียน 1-500 คน จำนวน 76 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 59.37 ขนาดกลาง มีนักเรียน 501-1,501 คน จำนวน 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.34 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียน 1,501-2,500 คน จำนวน 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 9.38 และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.91

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามเกณฑ์ประกาศคุรุสภา

ที่	อำเภอ	เกณฑ์การฝึกสอน ตามประกาศคุรุสภา			จำนวน ที่ผ่านเกณฑ์ฯ	ร้อยละ
		ผ่าน สมศ.	ครูพี่เลี้ยง	ชั่วโมงสอน		
จังหวัดพิษณุโลก						
1	เมือง	38	38	38	38	44.19
2	ชาติตระการ	3	3	3	3	3.49
3	นครไทย	9	9	9	9	10.47
4	เนินมะปราง	4	4	4	4	4.65
5	บางกระพุ่ม	3	3	3	3	3.49
6	บางระกำ	7	7	7	7	8.14
7	พรหมพิราม	8	8	8	8	9.30
8	วังทอง	10	11	11	10	11.62
9	วัดโบสถ์	4	4	4	4	4.65
	รวม	86	87	87	86	100
จังหวัดสุโขทัย						
1	เมือง	10	10	10	10	25
2	กงไกรลาศ	5	5	5	5	12.50
3	คีรีมาศ	2	2	2	2	5
4	ทุ่งเสลี่ยม	6	6	6	6	15
5	บ้านด่านลานหอย	1	2	2	1	2.50
6	ศรีนคร	1	1	1	1	2.50
7	ศรีสัชชนาลัย	2	2	2	2	5
8	ศรีสำโรง	11	11	11	11	27.50
9	สวรรคโลก	2	2	2	2	5
	รวม	39	41	41	40	100

จากตารางที่ 2 พบว่า จำนวน และร้อยละของโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามเกณฑ์ประกาศครุสภา ทั้งหมดจำนวน 128 โรงเรียน โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศครุสภา ทุกด้าน จำนวน 126 โรงเรียน และไม่เป็นไปตามเกณฑ์ครุสภากำหนด จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งไม่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบสุดท้าย

โดยจำแนกความพร้อมเป็นจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 86 โรงเรียน อำเภอที่มีความพร้อมมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมือง 38 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.19 และอำเภอที่มีความพร้อมน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอชาติตระการ และอำเภอบางกระพุ่ม จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.49 จังหวัดสุโขทัยจำนวน 40 โรงเรียน อำเภอที่มีความพร้อมมากที่สุด ได้แก่ อำเภอศรีสำโรง 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.50 และอำเภอที่มีความพร้อมน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอศรีนคร และอำเภอบ้านด่านลานหอย จำนวน 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.50

ตอนที่ 2 ผลการสำรวจความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 แยกตามสาขาวิชา

ตารางที่ 3 จำนวนโรงเรียนที่มีความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 แยกตามสาขาวิชา

ที่	โรงเรียน	สาขาวิชา							
		อังกฤษ	วิทย์	คณิต	สังคม	พละ	ดนตรี	ไทย	ปฐมวัย
จังหวัดพิษณุโลก									
1	อำเภอเมือง	70	70	72	76	55	48	80	67
2	อำเภอชาติตระการ	3	3	3	3	3	3	3	2
3	อำเภอนครไทย	6	8	9	7	5	5	7	4
4	อำเภอเนินมะปราง	5	6	6	6	5	6	6	3
5	อำเภอบางกระพุ่ม	2	3	2	3	1	3	5	2
6	อำเภอบางระกำ	8	10	9	8	8	7	10	8
7	อำเภอพรหมพิราม	7	13	9	9	7	2	9	7
8	อำเภอวังทอง	11	13	19	16	13	12	20	11
9	อำเภอวัดโบสถ์	5	5	6	5	5	5	6	3
	รวมทั้งสิ้น	117	131	135	133	102	91	146	107
	ร้อยละ	9.40	10.52	10.84	10.68	8.19	7.31	11.73	8.59
รวมรับทุกสาขาวิชา		962 คน (ร้อยละ 77.27)							
จังหวัดสุโขทัย									
1	เมือง	16	16	16	12	10	10	15	5
2	กงไกรลาศ	5	5	6	9	6	4	4	3
3	คีรีมาศ	1	0	1	0	0	0	1	2
4	ทุ่งเสลี่ยม	5	4	7	5	5	4	6	2
5	บ้านด่านลานหอย	1	0	0	0	1	0	1	2
6	ศรีนคร	1	1	1	1	1	0	1	1

ที่	โรงเรียน	สาขาวิชา							
		อังกฤษ	วิทย์	คณิต	สังคม	พละ	ดนตรี	ไทย	ปฐมวัย
7	ศรีสังขาลัย	8	10	12	4	5	2	8	3
8	สวรรณโลก	2	2	2	2	4	1	2	3
	รวมทั้งสิ้น	41	41	48	35	34	23	40	21
	ร้อยละ	3.29	3.29	3.86	2.81	2.73	1.85	3.21	1.69
	รวมรับทุกสาขาวิชา	283 (ร้อยละ 22.73)							
	รวมจำนวนรับนักศึกษาแยกตามสาขาวิชาทั้งสิ้น	158	172	183	168	136	114	186	128
	ร้อยละ	12.69	13.82	14.70	13.49	10.92	9.16	14.94	10.28
	ความต้องการรับนศ.ทุกสาขาวิชาปีการศึกษา 2559	1,245 คน							

จากตารางที่ 3 พบว่า จำนวนโรงเรียนที่มีความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,245 คน สาขาที่มีความต้องการรับนักศึกษามาก ลำดับที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 14.94 ลำดับที่ 2 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 183 คน ร้อยละ 14.70 ลำดับที่ 3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป 172 คน คิดเป็นร้อยละ 13.82 สาขาวิชาที่มีความต้องการรับนักศึกษาน้อยที่สุด ลำดับที่ 1 สาขาวิชาดนตรีศึกษา จำนวน 114 คน ร้อยละ 9.16 ลำดับที่ 2 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 128 คน ร้อยละ 10.28 ลำดับที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 158 คน ร้อยละ 12.69

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์โรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา ในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพความพร้อมของโรงเรียนในเขตการให้บริการวิชาการของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศคุรุสภา และความต้องการในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่ละสาขาวิชา ประจำปีการศึกษา 2559 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในเขตการให้บริการวิชาการของคณะครุศาสตร์ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย จำนวน 128 แห่ง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพด้วยแบบสำรวจความต้องการการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา และสถิติพื้นฐาน ความถี่ ร้อยละ

1. สรุปผลการวิจัย

1. โรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นในเขตบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 128 โรงเรียน มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 76 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 35 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 12 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 5 โรงเรียน ผลจากการสำรวจโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศคุรุสภาทุกด้าน มีจำนวน 126 โรงเรียน และไม่เป็นไปตามเกณฑ์คุรุสภา จำนวน 2 โรงเรียน เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

2. ความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนมีความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรวมทุกสาขาวิชาจำนวน 1,245 คน สามารถเรียงลำดับความต้องการในสาขาวิชาสาขาวิชาภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 14.94 ลำดับที่ 2 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 14.69 ลำดับที่ 3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 13.81 สาขาวิชาที่มีความต้องการรับนักศึกษาน้อยที่สุด สาขาวิชาดนตรีศึกษา จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 9.16

2. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์โรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา ในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นเขตบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 128 โรงเรียน พบว่าโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศคุรุสภา ด้านคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับการปฏิบัติการสอน มีจำนวน 126 โรงเรียน ต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้ง 8 สาขาวิชา จำนวน 125 โรงเรียน รับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รวมทุกสาขาวิชา จำนวน 1,245 คน ซึ่งเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ที่จะออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559

จากการวิจัย พบว่า ผลการสำรวจโรงเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนด ด้านคุณสมบัติของ สถานศึกษาสำหรับการปฏิบัติการสอนทุกปีการศึกษาส่งผลดีในทุกมิติ ทำให้ทราบข้อมูลที่เป็นจริงในแต่ละ ปีการศึกษา เนื่องจากปัจจัยหลายประการของโรงเรียน ได้แก่

1) อัตราคงอยู่ของครูพี่เลี้ยง ที่มีการเกษียณอายุราชการ หรือการรับเพิ่ม จะทำให้ชั่วโมงสอนของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์ไม่เพียงพอ หรือไม่มีครูพี่เลี้ยงจะคอยดูแล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผศ.ดร.อภิชาติ ใจอารีย์ ที่ศึกษา การจัดการระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กาแพงแสน พบว่า โรงเรียนที่ทำการสำรวจทั้ง 23 แห่ง มีโรงเรียนที่มีศักยภาพและความพร้อมในการเป็นโรงเรียน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (เกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา) ตามเกณฑ์ของคุรุสภา ในระดับสูง สามารถจัดส่งนิสิตไปฝึกสอนได้

2) จำนวนโรงเรียนที่มีความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,245 คน สาขาที่มีความต้องการรับนักศึกษามาก ลำดับที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 186 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.94 ลำดับที่ 2 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 183 คน ร้อยละ 14.70 ลำดับที่ 3 สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ทั่วไป 172 คน คิดเป็นร้อยละ 13.82 สาขาวิชาที่มีความต้องการรับนักศึกษาน้อยที่สุด ลำดับที่ 1 สาขาวิชาดนตรีศึกษา จำนวน 114 คน ร้อยละ 9.16 ลำดับที่ 2 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 128 คน ร้อยละ 10.28 ลำดับที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 158 คน ร้อยละ 12.69 ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัย ชนิตา รักษ์พลเมือง และคณะ เรื่อง สภาวะการขาดแคลนครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน **ประเทศไทย** โรงเรียนที่บรรจุครูได้ยากส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กที่ตั้งในพื้นที่ห่างไกล และโรงเรียนชนบท วิชาที่ขาดแคลนครู ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ครูบางส่วนมีวุฒิ การศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน มีประสบการณ์น้อย ขาดความรู้ ทักษะการสอนที่ทันสมัย และด้อยความรู้ด้าน เทคโนโลยี ปัญหาการขาดแคลนครูของไทยส่วนใหญ่เกิดจากการขาดอัตราที่จะใช้บรรจุครูใหม่หรือทดแทนครู เกษียณ/ลาออก (นายชินภัทร ภูมิรัตน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) เปิดเผยว่า ปัจจุบัน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ขาดแคลนครูประมาณ 40,000 กว่าคน ส่วนใหญ่ จะขาดแคลนในสาขาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มากที่สุด จากการจัดทำข้อมูล เกี่ยวกับจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถาน ศึกษาที่จะเกษียณอายุราชการในอีก 10 ปี ข้างหน้า ระหว่างปีงบประมาณ 2552-2562 พบว่าจะมีข้าราชการครูฯ เกษียณอายุราชการรวมทั้งสิ้น 192,285 คน โดยในปีงบประมาณ 2553 เกษียณ 6,424 คน และปี 2554 เกษียณ 8,422 คน อย่างไรก็ตาม การที่ สพฐ.ได้รับอัตรา เกษียณคืนมา 100% นั้น ช่วยทำให้ปัญหาการขาดแคลนครูไม่ได้มีปัญหามากขึ้น และยังมียังคงการปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท.) หลายแห่งจัดสรรอัตรามาช่วยสอนได้ สพฐ.แจ้งว่า สำหรับข้อมูลข้าราชการครูฯ ที่จะ เกษียณอายุราชการในอีก 10 ปี แบ่งเป็น สาขาวิชาต่างๆ อาทิ ได้แก่ ครูประถมศึกษา 28,721 คน ครูภาษาไทย 28,578 คน บริหารการศึกษา 22,549 คน สังคมศึกษา 22,106 คน การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี 19,802 คน คณิตศาสตร์ 16,949 คน วิทยาศาสตร์ 15,502 คน สุขศึกษา/ พลศึกษา 12,181 คน ภาษาต่างประเทศ 11,781 คน และครูศิลปะ 6,098 คน นอกจากนี้ ยังพบว่าครูที่สอนในโรงเรียนสังกัด สพฐ.นั้น สอนไม่ตรงวิชาเอกประมาณ 26,396 คน แบ่งเป็น สาขาวิชาฟิสิกส์ 1,342 คน เคมี 1,400 คน ชีววิทยา

2,027 คน คณิตศาสตร์ 8,724 คน คอมพิวเตอร์ 5,454 คน และภาษาอังกฤษ 7,449 คน ขณะที่ครูสอนตรงตามวิชาเอกมีแค่ 57,963 คน Read more a<http://www.unigang.com/Article/5902#fZqyPMPwVgXHsciV.99>)

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศคุรุสภา ด้านคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับการปฏิบัติการสอน มีจำนวน 126 โรงเรียน ที่มีความพร้อมสามารถส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559 ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถเป็นฐานข้อมูลสำหรับบุคลากรของคณะครุศาสตร์ที่ผู้รับผิดชอบด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของแต่ละสาขาวิชา ในการจัดนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พร้อมทั้งเป็นฐานข้อมูลในการรับสมัครนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาที่โรงเรียนมีความต้องการครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรมีการสำรวจโรงเรียนที่มีสภาพความพร้อมตามเกณฑ์ของคุรุสภา ด้านคุณสมบัติของสถานศึกษา สำหรับการปฏิบัติการสอน การรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในแต่ละสาขาวิชา ทุกปีการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามองค์ประกอบของมาตรฐานและเกณฑ์การรับรองปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี)
- 2) ควรจัดทำคู่มือคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับการปฏิบัติการสอน ที่เป็นไปตามประกาศของคุรุสภา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

การศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์สภาพการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2557-2559 ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัย เอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม**

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (ร.ส.พ.)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : ราชกิจจานุเบกษา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**

และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2543). **คุณภาพของครูสู่คุณภาพแห่งการเรียนรู้.** มปท.

คณะครุศาสตร์. (2558). **คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชุตติวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา.**

หน้า 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

คณะครุศาสตร์. (2555). **หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555.** องค์ประกอบเกี่ยวกับ
ประสบการณ์ภาคสนาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

พวงทอง ไสยวรรณ. (ม.ป.ป.). **เอกสารการสอนวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. (หลักสูตรประกาศนียบัตร
บัณฑิตทางการสอน).** หน้า 2-3

พัฒนาการฝึกหัดครู, สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, กอง. (2545). **มาตรฐานการผลิตครู. คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร : เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.**

วารุ เฟิงส์วีสดี. (2543). **การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. วารสารวิทย
บริการ. 11(3), 6-16.**

ปิยะนารถ จันทร์เล็กและคณะ. (2552). **ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีต่อการจัดการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 8 (2), 86-98.**

รุ่ง แก้วแดง. (2541). **ปฏิวัติการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์มติชน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแห่งชาติ**

พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ. สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู ของคณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ : ผลการจัดกลุ่มคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักมาตรฐานวิชาชีพ กลุ่มมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ. 2550.

คู่มือการดำเนินงานรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสค.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักทะเบียนและใบประกอบวิชาชีพ. 2544. คู่มือการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

อภิชาติ ใจอารีย์. (2556). รายงานการวิจัยเรื่องการจัดทำระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ โรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

อภิชาติ และเพ็ญวนภา (2554). งานวิจัยศักยภาพและความพร้อมของโรงเรียน ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ด้านเกษตรและสิ่งแวดล้อม.

ภาคผนวก ก

ประกาศคณะกรรมการ เรื่อง แนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน (Internship)

ประกาศคณะกรรมการ

เรื่อง แนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ชั้นปฏิบัติการสอน (Internship)

*****

ด้วยคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีนโยบายให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ จึงได้ออกประกาศแนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ชั้นปฏิบัติการสอน (Internship) ไว้ดังต่อไปนี้

๑. แนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษา

- ๑.๑ นักศึกษาต้องเรียนครบทุกรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร จึงจะอนุญาตให้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูได้
- ๑.๒ นักศึกษาต้องผ่านกิจกรรมทุกกิจกรรม ทั้งระดับคณะ (ค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการอบรมผู้กำกับลูกเสือ) และระดับมหาวิทยาลัยทุกกิจกรรม (ยกเว้นกิจกรรมปัจฉิมนิเทศที่มีหลังการศึกษาจบ)
- ๑.๓ นักศึกษาต้องร่วมประชุมพิจารณากับสาขาวิชาเพื่อเลือกโรงเรียนตามความเหมาะสม

๒. แนวปฏิบัติสำหรับการเลือกโรงเรียน

- ๒.๑ โรงเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. รอบสุดท้าย
- ๒.๒ โรงเรียนต้องมีครูที่เลี้ยงเพื่อดูแลนักศึกษา ดังนี้
  - ๒.๒.๑ ครูที่เลี้ยงมีคุณสมบัติตรงกับสาขาวิชาที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู
  - ๒.๒.๒ หากมีคุณสมบัติไม่ตรงสาขาวิชาที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ครูที่เลี้ยงต้องมีประสบการณ์ในการสอนในรายวิชานั้นต่อเนื่องกัน ๓ ปีขึ้นไป
- ๒.๓ โรงเรียนจะต้องอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม คือ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย หากนอกเหนือจากนั้น การคัดเลือกจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู
- ๒.๔ โรงเรียนจะต้องมีหนังสือตอบรับนักศึกษาเพื่อยืนยันการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

- ๒ -

๓. แนวปฏิบัติสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปฏิบัติการสอน (Internship)
- ๓.๑ การออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชุดวิชา “การปฏิบัติการสอน
ในสถานศึกษา ๑ (Internship I)” และชุดวิชา “การปฏิบัติการสอน
ในสถานศึกษา ๒ (Internship II)” ต้องมีชั่วโมงสอนในรายวิชาเอกไม่น้อยกว่า
๘ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สำหรับสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย นักศึกษาสามารถ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ ๑ คนต่อ ๑ ห้องเรียนเท่านั้น
- ๓.๒ นักศึกษาต้องปฏิบัติตามคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่คณะครุศาสตร์
กำหนด

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิมล ใจงาม)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก ข

ตารางจำแนกโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามเกณฑ์ประกาศคุรุสภา

**ตารางจำแนกโรงเรียนที่มีความพร้อมในการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามเกณฑ์ประกาศคุรุสภา**

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	เกณฑ์การฝึกสอน ตามประกาศคุรุสภา			อื่นๆ		
				ผ่าน สมศ.	ครู ที่เลี้ยง	ชั่วโมง สอน	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	กม.
1	จำการบุญ	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	75	1,768	5
2	จำนกร้อง	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	138	2,378	4
3	เฉลิมขวัญสตรี	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	165	3,300	6
4	ชุมชน 1 วัดสะกีดน้มนัน	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	176	14
5	ดอนทองวิทยา	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	25	306	25
6	เตรียมอุดมศึกษา ภาคเหนือ	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	87	1,431	5
7	ท่าทองพิทยาคม	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	23	341	7
8	เทศบาล 2 (วัดคูหาสวรรค์)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	38	587	2
9	เทศบาล 3 (วัดท่ามะปราง)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	29	591	2
10	เทศบาล 4 (ชุมชนวัดธรรมจักร)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	47	766	13
11	เทศบาล 5 (วัดพันปี)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	31	554	7
12	บ้านกร่าง (พระชาวยัยสิทธิ์)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	19	350	5
13	บ้านพลายชุมพล	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	15	197	5
14	บ้านร้องยั้งข้าว	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	19	260	25
15	บ้านหนองกวาสี (ประสิทธิ์ประชานุสรณ์)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	9	147	24
16	พิษณุโลกพิทยาคม	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	173	3,136	5
17	พุทธชินราชพิทยา	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	111	2,185	4
18	วังน้ำคู้ศึกษา	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	18	186	34
19	วัดคู้วารี (อำพันอุปถัมภ์)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	7	119	12
20	วัดจอมทอง	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	176	13
21	วัดจันทร์ตะวันตก มิตรภาพที่ 73	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	11	165	5
22	วัดจันทร์ตะวันออก	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	28	494	5
23	วัดจุฬามณี	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	10	138	10
24	วัดตาปะขาวหาย	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	231	10
25	วัดบ้านใหม่	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	20	375	22
26	วัดปึงพระ (เหรียญ จัน อนุสรณ์)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	18	397	10
27	วัดปากพิงตะวันตก	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	14	160	25
28	วัดมหานาราม	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	27	541	16
29	วัดยาง (มีมานะวิทยา)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	24	344	5
30	วัดยางเอน (ประชานุเคราะห์)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	305	15
31	วัดศรีวิสุทธิาราม (วิไลราษฎร์อุปถัมภ์)	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	38	822	16

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	เกณฑ์การฝึกสอน ตามประกาศคุรุสภา			อื่นๆ		
				ผ่าน สมศ.	ครู ที่เลี้ยง	ชั่วโมง สอน	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	กม.
32	วัดสระโคก	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	14	255	10
33	วัดอรุณญิก	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	17	295	16
34	สะพานที่ 3	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	20	407	18
35	สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	39	730	5
36	อนุบาลเทศบาลนครพิษณุโลก	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	34	659	5
37	อนุบาลพิษณุโลก	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	84	2,083	14
38	อนุบาลวังจันทน์	เมือง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	185	10
39	ชาติตระการวิทยา	ชาติตระการ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	48	898	133
40	บ้านป่าแดง	ชาติตระการ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	24	489	131
41	สวนเมี่ยงวิทยา	ชาติตระการ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	21	235	113
42	นครชุมพิทยา รัชมิ่งคลาสิก	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	284	194
43	นครไทย	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	97	1,336	103
44	นครไทยวิทยาคม	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	36	669	110
45	นาบัววิทยา	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	19	246	111
46	บางยางพัฒนา	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	17	146	155
47	บ้านแก่งหว้าแก่งไฮ	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	17	266	86
48	บ้านนาหนอง	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	26	342	99
49	บ้านห้วยดินตั่ง	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	9	139	106
50	ศรีอินทราทิตย์พิทยาคม	นครไทย	พิษณุโลก	✓	✓	✓	37	524	78
51	เนินมะปรางศึกษาวิทยา	เนินมะปราง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	63	997	80
52	บ้านเนินมะปราง	เนินมะปราง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	50	1,261	75
53	บ้านมหาพาล	เนินมะปราง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	14	165	80
54	บ้านพุทธรัดเนิน	เนินมะปราง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	6	92	97
55	บางกระทุ่มพิทยาคม	บางกระทุ่ม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	46	780	40
56	วัดดงหมี่ (ธรรมรสอุปถัมภ์)	บางกระทุ่ม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	9	121	50
57	วัดสิริสุขทวาราส	บางกระทุ่ม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	6	71	37
58	บ่อวิทย์บางระกำ	บางระกำ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	37	796	26
59	บางระกำ	บางระกำ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	28	359	15
60	บางระกำวิทยศึกษา	บางระกำ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	48	735	17
61	บ้านปลักแรด	บางระกำ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	34	510	30
62	บ้านใหม่เจริญธรรม	บางระกำ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	247	59
63	วัดโป่งหม้อข้าว	บางระกำ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	14	158	7
64	วัดวังอิทก	บางระกำ	พิษณุโลก	✓	✓	✓	8	78	34
65	ชุมชนวัดย่านซัด (ประชาสงเคราะห์)	พรหมพิราม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	18	297	39

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	เกณฑ์การฝึกสอน ตามประกาศคุรุสภา			อื่นๆ		
				ผ่าน สมศ.	ครู พี่เลี้ยง	ชั่วโมง สอน	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	กม.
66	ตงประคำพิทยาคม	พรหมพิราม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	15	212	50
67	เทศบาล 1 หนองตมศึกษา (จันทง)	พรหมพิราม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	18	461	40
68	เทศบาลพิรามอุทิศ	พรหมพิราม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	32	795	36
69	บ้านป่าสัก (ทศพลอนุสรณ์)	พรหมพิราม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	15	321	40
70	พรหมพิรามวิทยา	พรหมพิราม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	62	1,193	32
71	วัดสะพานหิน (วงศ์วานประชาสรรค์)	พรหมพิราม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	14	152	26
72	วัดกระบี่มังคลาราม (พิศาลประชาสรรค์)	พรหมพิราม	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	257	42
73	บ้านกลางพิทยาคม	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	28	546	69
74	บ้านแก่งจุนนาง	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	259	48
75	บ้านเขาสมอแกลง (วีรศิริวัฒน์อุปถัมภ์)	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	18	326	28
76	บ้านปึงพร้าว	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	16	311	35
77	พิณพลราษฎร์ ตั้งตรงจิตร 12	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	77	1,630	15
78	วังทองพิทยาคม	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	56	790	35
79	วังพิถลวิทยศึกษา	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	18	194	25
80	วัดท่าหมื่นราม	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	17	342	45
81	วัดวังพิถล	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	11	58	25
82	สฤษดีเสนาพิทยาคม	วังทอง	พิษณุโลก	x	✓	✓	144	2,559	45
83	หนองพระพิทยา	วังทอง	พิษณุโลก	✓	✓	✓	23	330	40
84	วัดโบสถ์	วัดโบสถ์	พิษณุโลก	✓	✓	✓	41	899	50
85	วัดโบสถ์ศึกษา	วัดโบสถ์	พิษณุโลก	✓	✓	✓	43	531	50
86	วัดเสนาสน์	วัดโบสถ์	พิษณุโลก	✓	✓	✓	15	213	45
87	วัดเหล่าขวัญ (จำงอนุเคราะห์)	วัดโบสถ์	พิษณุโลก	✓	✓	✓	15	117	41
88	เทศบาลเมืองสุโขทัย	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	37	516	60
89	เทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรงประชาสรรค์)	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	96	1,542	82
90	บ้านกล้วย	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	13	141	65
91	บ้านเมืองเก่า "ศรีอินทราทิตย์"	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	33	609	92
92	บ้านสนามบิน (ประชาศึกษา)	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	16	300	63
93	วัดคูหาสุวรรณ (วันครู 2504)	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	58	1,115	80
94	วัดฤทธิ (คำหมื่นปทุมานุสรณ์)	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	9	89	55
95	สุโขทัยวิทยาคม	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	126	2,832	60
96	อนุบาลสุโขทัย	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	71	1,889	81
97	อุดมครุณี	เมือง	สุโขทัย	✓	✓	✓	109	2,129	60
98	งไกรลาศวิทยา	งไกรลาศ	สุโขทัย	✓	✓	✓	68	1,054	46
99	ไกรโนวิทยาฯ รุ่งมั่งคณาภิเษก	งไกรลาศ	สุโขทัย	✓	✓	✓	26	387	45

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	เกณฑ์การฝึกสอน ตามประกาศคุรุสภา			อื่นๆ		
				ผ่าน สมศ.	ครู ที่เลี้ยง	ชั่วโมง สอน	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	กม.
100	บ้านหนองเสาเกียร์	กงไกรลาศ	สุโขทัย	✓	✓	✓	7	48	53
101	วัดทุ่ง	กงไกรลาศ	สุโขทัย	✓	✓	✓	6	61	45
102	หนองตุมวิทยา	กงไกรลาศ	สุโขทัย	✓	✓	✓	18	209	55
103	บ้านหนองกระดัง	ศรีรีมาศ	สุโขทัย	✓	✓	✓	19	171	68
104	อนุบาลศรีรีมาศ (วัดบึง)	ศรีรีมาศ	สุโขทัย	✓	✓	✓	12	175	74
105	ชัยมงคลศึกษา	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย	✓	✓	✓	22	320	119
106	ทุ่งเสลี่ยมชุมชนปัทมภ์	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย	✓	✓	✓	81	1,643	120
107	บ้านกลางดง	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย	✓	✓	✓	19	207	132
108	บ้านท่าชุม (ประชาอุทิศวิทยาการ)	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย	✓	✓	✓	30	447	132
109	บ้านธารน้ำทิพย์	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย	✓	✓	✓	7	82	136
110	อนุบาลทุ่งเสลี่ยม (บ้านเหมืองนา)	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย	✓	✓	✓	27	622	129
111	บ้านดำนลานหอยวิทยา	บ้านดำนลานหอย	สุโขทัย	×	✓	✓	81	1,082	108
112	อนุบาลบ้านดำนลานหอย	บ้านดำนลานหอย	สุโขทัย	✓	✓	✓	43	901	108
113	บ้านหนองแหน	ศรีนคร	สุโขทัย	✓	✓	✓	15	218	95
114	เมืองเซียง	ศรีสังขนาสัย	สุโขทัย	✓	✓	✓	111	1,554	126
115	บ้านสุเม่น	ศรีสังขนาสัย	สุโขทัย	✓	✓	✓	17	164	166
116	ขุนไกรพิทยาคม	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	13	204	100
117	บ้านเขาคินไพรวัน	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	15	252	113
118	บ้านดอนจันทร์	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	11	147	98
119	บ้านตรีกกลาง	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	10	101	79
120	บ้านตรีกนอก (สร้อยสนประชาสรรค์)	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	15	184	78
121	บ้านไร่พิทยาคม	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	39	629	97
122	บ้านวังลึก (ยุวนาภูษนุทิศ)	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	15	201	86
123	วัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบารุง)	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	16	255	84
124	ศรีสำโรงชุมชนปัทมภ์	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	37	524	86
125	ศรีสำโรงวิทยา	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	83	1,611	84
126	อนุบาลศรีสำโรง	ศรีสำโรง	สุโขทัย	✓	✓	✓	47	968	89
127	เทศบาลเมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย	✓	✓	✓	137	2,428	90
128	สวรรคคือนันต์วิทยา	สวรรคโลก	สุโขทัย	✓	✓	✓	175	2,624	95

ภาคผนวก ค

แบบสำรวจความต้องการรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559
แยกตามสาขาวิชา

ที่	โรงเรียน	สาขาวิชา							
		อังกฤษ	วิทย์	คณิต	สังคม	พละ	ดนตรี	ไทย	ปฐมวัย
52	บ้านเนินมะปราง	2	2	2	2	2	2	2	2
53	บ้านผาทำพล	1	2	1	2	1	2	1	1
54	บ้านพุทกระโดน	0	0	1	0	0	0	1	0
	รวมทั้งสิ้น	5	6	6	6	5	6	6	3
อำเภอบางกระทุ่ม									
55	บางกระทุ่มพิทยาคม	1	2	1	2	0	1	1	0
56	วัดคงหมี่ (ธรรมรสอุปถัมภ์)	0	0	0	0	0	1	2	1
57	วัดสิริสุทธาวาส	1	1	1	1	1	1	1	1
	รวมทั้งสิ้น	2	3	2	3	1	3	5	2
อำเภอบางระกำ									
58	ป่อวิทย์บางระกำ	1	1	1	1	1	1	1	3
59	บางระกำ	0	2	2	0	0	0	2	0
60	บางระกำวิทยศึกษา	1	2	1	2	2	1	2	0
61	บ้านปลักแรด	2	2	2	2	2	2	2	2
62	บ้านใหม่เจริญธรรม	1	1	1	1	1	1	1	0
63	วัดโป่งหม้อข้าว	2	1	1	1	1	1	1	2
64	วัดวังอิทก	1	1	1	1	1	1	1	1
	รวมทั้งสิ้น	8	10	9	8	8	7	10	8
อำเภอพรหมพิราม									
65	ชุมชนวัดย่านชาต (ประชาสงเคราะห์)	2	2	1	3	2	0	1	2
66	ดงประคำพิทยาคม	2	3	0	3	0	0	0	2
67	เทศบาล 1 หนองตมศึกษา (จันทง)	0	2	2	0	0	0	2	0
68	เทศบาลพิรามอุทิศ	1	1	1	1	1	1	1	1
69	บ้านป่าสัก (ทศพลอนุสรณ์)	1	1	1	1	1	1	1	2
70	พรหมพิรามวิทยา	0	3	2	0	2	0	2	0
71	วัดสะพานหิน (วงศ์วานประชาสรรค์)	0	0	1	0	0	0	1	0
72	วัดกระบังมั่งคณาธรรม (พิศาลประชาสรรค์)	1	1	1	1	1	0	1	0
	รวมทั้งสิ้น	7	13	9	9	7	2	9	7
อำเภอวังทอง									
73	บ้านกลางพิทยาคม	1	1	1	1	0	0	1	0

ที่	โรงเรียน	สาขาวิชา							
		อังกฤษ	วิทย์	คณิต	สังคม	พละ	ดนตรี	ไทย	ปฐมวัย
74	บ้านแก่งจุนนาง	0	0	0	0	2	0	0	0
75	บ้านเขาสมอแกลง (รั้วศิริวัฒน์อุปถัมภ์)	2	2	2	2	2	0	2	0
76	บ้านบึงพร้าว	0	0	1	0	0	0	2	0
77	พิณพลราษฎร์ ตั้งตรงจิตร 12	3	5	7	5	1	4	6	8
78	วังทองพิทยาคม	2	2	2	2	2	2	2	0
79	วังพิบูลวิทยศึกษา	0	0	2	2	2	2	2	0
80	วัดท่าหมื่นราม	2	2	2	1	1	1	2	2
81	วัดวังพิบูล	1	1	1	1	1	1	1	1
82	สฤชดีเสนาพิทยาคม	ไม่ผ่านเกณฑ์ สมศ.							
83	หนองพระพิทยา	0	0	1	2	2	2	2	0
	รวมทั้งสิ้น	11	13	19	16	13	12	20	11
อำเภอวัดโบสถ์									
84	วัดโบสถ์	2	2	2	2	2	2	2	2
85	วัดโบสถ์ศึกษา	1	2	2	2	2	2	2	0
86	วัดเสนาสน์	1	0	1	0	0	0	1	0
87	วัดเหล่าขวัญ (จำงอนุเคราะห์)	1	1	1	1	1	1	1	1
	รวมทั้งสิ้น	5	5	6	5	5	5	6	3
	รวม จ.พิษณุโลก	117	131	135	133	102	91	146	107
		962							
จังหวัดสุโขทัย									
อำเภอเมือง									
88	เทศบาลเมืองสุโขทัย	1	2	1	1	0	1	2	1
89	เทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรงประชาสรรค์)	2	2	2	2	2	2	2	0
90	บ้านกล้วย	1	1	1	0	0	0	1	0
91	บ้านเมืองเก่า “ศรีอินทราทิตย์”	2	2	2	2	2	2	2	0
92	บ้านสนามบิน (ประชาศึกษา)	1	1	1	1	0	0	1	0
93	วัดคูหาสุวรรณ (วันครู 2504)	2	2	2	2	2	2	2	2
94	วัดฤทธิ (คำหมื่นปทุมมานุสรณ์)	1	0	1	0	0	0	1	0
95	สุโขทัยพิทยาคม	2	2	2	0	2	1	2	0
96	อนุบาลสุโขทัย	2	2	2	2	2	2	2	2
97	อุดมครุณี	2	2	2	2	0	0	0	0

ที่	โรงเรียน	สาขาวิชา							
		อังกฤษ	วิทย์	คณิต	สังคม	พละ	ดนตรี	ไทย	ปฐมวัย
	รวมทั้งสิ้น	16	16	16	12	10	10	15	5
อำเภอองไทรลาค									
98	กงไทรลาควิทยา	0	1	0	1	2	1	1	0
99	ไทรโนวิทยาคม รัชมั่งคณาภิเชก	2	2	2	2	1	1	1	0
100	บ้านหนองเสาเสียว	1	1	2	2	1	1	1	2
101	วัดทุ่ง	0	0	0	1	1	0	1	0
102	หนองตุมวิทยา	2	1	2	3	1	1	0	1
	รวมทั้งสิ้น	5	5	6	9	6	4	4	3
อำเภอดิรัมาศ									
103	บ้านหนองกระดิ่ง	1	0	1	0	0	0	1	0
104	อนุบาลดิรัมาศ (วัดบึง)	0	0	0	0	0	0	0	2
	รวมทั้งสิ้น	1	0	1	0	0	0	1	2
อำเภอทุ่งเสลี่ยม									
105	ชัยมงคลพิทยา	1	1	1	1	1	1	1	0
106	ทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์	1	0	2	1	0	2	1	0
107	บ้านกลางดง	1	1	1	1	1	0	1	0
108	บ้านท่าชุม (ประชาอุทิศวิทยาคาร)	1	1	1	1	1	0	1	0
109	บ้านธารน้ำทิพย์	0	0	1	0	1	0	1	0
110	อนุบาลทุ่งเสลี่ยม (บ้านเหมืองนา)	1	1	1	1	1	1	1	2
	รวมทั้งสิ้น	5	4	7	5	5	4	6	2
อำเภอบ้านด่านลานหอย									
111	บ้านด่านลานหอยวิทยา	ไม่ผ่านการประเมิน สมศ.							
112	อนุบาลบ้านด่านลานหอย	1	0	0	0	1	0	1	2
	รวมทั้งสิ้น	1	0	0	0	1	0	1	2
อำเภอดิรันคร									
113	บ้านหนองแหน	1	1	1	1	1	0	1	1
	รวมทั้งสิ้น	1	1	1	1	1	0	1	1
อำเภอดิรัสนาลัย									

ที่	โรงเรียน	สาขาวิชา							
		อังกฤษ	วิทย์	คณิต	สังคม	พละ	ดนตรี	ไทย	ปฐมวัย
114	เมืองเซสียง	2	2	2	2	2	2	2	0
115	บ้านสุเม่น	0	1	1	0	0	0	0	0
	รวมทั้งสิ้น	2	3	3	2	2	2	2	0
อำเภอศรีสำโรง									
116	ขุนไกรพิทยาคม	1	2	1	1	1	1	1	0
117	บ้านเขาดินไพรวัน	1	1	1	1	1	0	0	0
118	บ้านดอนจันทร์	0	0	1	0	0	0	1	0
119	บ้านเดวีดกลาง	0	1	0	0	0	0	0	0
120	บ้านเดวีดนอก (สร้อยสมประชาสรรค์)	1	1	0	0	1	0	0	1
121	บ้านไร่พิทยาคม	3	4	5	2	2	1	3	0
122	บ้านวังลึก (ยุวนาฏสุนทิต)	1	0	0	0	0	0	0	0
123	วัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง)	0	0	1	0	0	0	1	0
124	ศรีสำโรงชนูปถัมภ์	0	1	2	0	0	0	1	0
125	ศรีสำโรงวิทยา	ไม่รับนักศึกษา							
126	อนุบาลศรีสำโรง	1	0	1	0	0	0	1	2
	รวมทั้งสิ้น	8	10	12	4	5	2	8	3
อำเภอสวรรคโลก									
127	เทศบาลเมืองสวรรคโลก	2	2	2	2	2	1	2	3
128	สวรรคค่อนันต์วิทยา	0	0	0	0	2	0	0	0
	รวมทั้งสิ้น	2	2	2	2	4	1	2	3
	รวม จ.สุโขทัย	41	41	48	35	34	23	40	21
		283							
	รวมจำนวนรับนักศึกษาแยกตาม สาขาวิชาทั้งสิ้น	158	172	183	168	136	114	186	128
	ความต้องการรับนศ.ทุกสาขาวิชา ปีการศึกษา 2559	1,245 คน							

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ชื่อ-นามสกุล	นางจันทร์นภา ศรีกุลกิจ
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สังกัดคณะ	ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี ศิลปะศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะกรรมการจัดการ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

ประสบการณ์ในการทำงาน

1. เจ้าหน้าที่อาสาสมัครการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิษณุโลก
2. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลงานวิจัยที่พิมพ์ออกเผยแพร่

-